

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 18C/169/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518204545
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7518204545.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou v spore žalobcov: 1. L. G., nar. 14.5.1957, bytom L. XXX/XX, Č., 2. L. G., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XXX/XX, Č., 3. C. G., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XXX/XX, Ž., všetci práv. zast. JUDr. Dušan Antol, advokát so sídlom Krivá 23, Košice proti žalovaným: 1. Slovenská kancelária poisťovateľov so sídlom Trnavská cesta 82, Bratislava 826 58, IČO: 36 062 235 zast. Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava 815 74, IČO: 00 151 700, 2. L. U., nar. X.X.XXXX, bytom F. XXX/XX, Č., práv. zast. KAIFER advokátska kancelária s.r.o. so sídlom Fibichova 11, Košice o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 1. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká povinnosť plniť druhému žalovanému.

II. Žalovaní v 1. rade a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 2. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká povinnosť plniť druhému žalovanému.

III. Žalovaní v 1. rade a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 3. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká povinnosť plniť druhému žalovanému.

IV. Žalobu v prevyšujúcej časti náhrady nemajetkovej ujmy zamietá.

V. Žalobcom v 1. až 3. rade priznáva náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade v rozsahu 100% s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká povinnosť plniť druhému žalovanému, ktorá bude vyčíslená súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou doručenou súdu 20.7.2018 domáhali od žalovaného zaplata sumy vo výške 100.000,- € pre žalobkyňu 1/ a súm po 50.000,- € pre žalobcov 2/ a 3/ titulom náhrady nemajetkovej ujmy.

2. Žalobu odôvodnili tým, že žalovaný dňa 17. februára 2018 o 15,15 hod. na ceste č. 111/3416 v úseku medzi obcami Čaňa a Ždaňa v okrese Košice - okolie, riadil osobné motorové vozidlo Honda Civic evidenčného čísla M. striebornej metalízy, kedy pri prejazde miernou pravotočivou zákrutou na mokrej vozovke premával neprimeranou rýchlosťou v rozmedzí 97 až 108 km/h, v dôsledku čoho sa s vozidlom dostal do šmyku, s týmto prešiel vpravo mimo vozovku, kde nabehol na začiatok zvodidiel, narazil do dopravnej značky a cez zvodidlá bol odhodený vpravo na chodník, kde zrazil tam idúceho chodca L. G., O.. XX.X.XXXX, ktorý utrpel mnohopočetné zranenia, ktorým po prevoze

do nemocnice podľahol, čím vodič porušil ustanovenie § 16 ods.1, § 137 ods.1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v platnom znení, podľa ktorého je vodič povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke, rýchlosť jazdy prispôbiť najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla. Trestným rozkazom Okresného súdu Košice - okolie číslo konania 6T/27/2018-133 z 30. apríla 2018 bol žalovaný právoplatne uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2, písm. a) Trestného zákona s použitím § 138 písm. h) Trestného zákona. Prevádzkovateľ vozidla podľa dostupných informácií nemal v čase škodovej udalosti uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. v platnom znení. Nároky poškodeného na náhradu škody z ublíženia na zdraví sú kryté zákonom o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Priamy nárok proti Slovenskej kancelárii poisťovateľov na plnenie nárokov z garančného fondu je daný § 24 ods. 2 písm. b) a ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Pán L. G. bol manželom žalobkyne 1/ a otcom žalobcov 2/ a 3/. Spoločne tvorili plne fungujúcu a harmonickú rodinu s mimoriadne dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. Zbytočná smrť manžela a otca žalobcov bola nečakaná, tragická, ktorú zavinil žalovaný svojou nebezpečnou a nezodpovednou jazdou, a ktorá nenávratne pretrhla dovtedy medzi nimi existujúce citové väzby. Nesporne silno negatívne zasiahla do súkromia žalobcov, ktorí mali najbližší vzťah k zosnulému. Psychická trauma, ktorú žalobcovia touto smrťou utrpeli zanechala nezmazateľné stopy a táto tragická udalosť sa natrvalo vryla do ich pamäte a spomienok na ich manžela a otca. Žalobcovia spolu so zosnulým prežívali plnohodnotný rodinný a súkromný život, trávili spolu prevažnú väčšinu voľného času, zúčastňovali sa spoločných dovolení doma i v zahraničí. Manželský vzťah žalobkyne 1/ bol naplnený láskou a vzájomným porozumením. Išlo o mimoriadne kvalitný vzťah počas celého manželstva. Taktiež rodičovský, otcovský vzťah so žalobcami 2/ a 3/ bolo možné charakterizovať ako vzťah citovo naplnený, založený na plnohodnotnom vzájomnom porozumení a silných väzbách. V dôsledku tragickej udalosti týkajúcej sa najbližšieho človeka, u poškodených došlo k nesmierne závažnej ujme spočívajúcej v zmarení očakávaného rodinného života s milujúcim manželom a otcom. Táto ujma spočíva aj v citovej stránke, keď poškodení v dôsledku tragickej smrti blízkej osoby, utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitov úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, spoluprežívaná radosť bola nahradená smútkom a starosťami. Žalobcovia si uplatnili primeranú náhradu im spôsobenú nemajetkovej ujmy v sume 200 000 € u Slovenskej kancelárie poisťovateľov písomným podaním zo 8. júna 2018. U žalobcov v dôsledku úmrtia ich najbližšieho človeka vo veku nedožitých 60 rokov, zavineneho porušením právnych povinností žalovaným vyplývajúcich z právnych predpisov došlo protiprávnemu narušeniu najbližších rodinných vzťahov a pút. Tým došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostného práva na súkromný a rodinný život, osobitne do práva manželky aj detí na vnútorný, citový život a vzťah k inej osobe. Taktiež došlo k narušeniu manželského a rodičovského zväzku, ochranu ktorých práv poskytuje ustanovenie § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. V posudzovanej veci, vzhľadom na tragické úmrtie L. G., neprichádza do úvahy aplikácia iných právnych prostriedkov právnej ochrany (návrh na upustenie od neoprávnených zásahov a návrh na odstránenie dôsledku týchto zásahov). Zásah a ujma na označených osobnostných právach žalobcov boli a sú tak intenzívne zraňujúce a zasahujúce v takej miere, že títo sa domáhajú peňaznej náhrady nemajetkovej ujmy. Právne žalobu odôvodnili čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd (č. 209/1992 Zb.), § 427 a nasl., § 420, § 11, § 13 ods. 1 a 2, § 16 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a), § 24 zákona č. 381/2001 Z.z.

3. Žalobcovia k žalobe pripojili listinné dôkazy a to: výpis z obchodného registra spol. Allianz Slovenská poisťovňa, trestný rozkaz Okresného súdu Košice - okolie č.k. 6T/27/2018, zisťovanie poisťovateľa podľa EVČ, oznámenie poškodeného o uplatnení nároku náhradu škody pre Slovenskú kanc. poisťovateľov s podacím lístkom, oznámenie SKP, predžalobná výzva zo strany žalobcov adresovaná Allianz-u s podacím lístkom, návrhy generálneho advokáta vec C-22/12, rozsudok súdneho dvora z 23.októbra 2012 Almeida proti Companhia de Seguros Fidelidade.

4. Na pojednávaní dňa 25.5.2020 žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu uviedli, že v žalobe, v časti kde je formulovaný žalobný petít, kde došlo k chybe, keď bolo uvedené, že si uplatňujú nárok od žalovaného v jednotnom čísle, mienili uviesť od „žalovaných v 1. a v 2. rade“. Trvajú na tom tak, ako to uviedli na titulnej strane žaloby, že žalovaný v 1. rade je SKP, ktorá je zastúpená prítomnou poverenou zamestnankyňou Allianz - Slovenskej poisťovne a.s. a žalovaným v 2. rade je L. U. a pokiaľ v ďalších písomných vyjadreniach bolo uvedené niečo iné, tak za to sa ospravedlňujú, došlo k omylu.

5. Žalovaný 1/ prostredníctvom zástupcu so žalobou nesúhlasil a žiadal ju v tom rozsahu zamietnuť. V námietke pasívnej legitímácie žalovaného 1/ pre konanie uviedol, že nie je nositeľom povinnosti, ktorej splnenia sa žalobcovia domáhajú, absentuje poisťné krytie nárokov týkajúcich sa náhrady nemajetkovej ujmy uplatnených predmetnou žalobou, pretože ju nemožno zahrnúť pod pojem škoda a zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 11 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka je krytý povinným zmluvným poistením. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č.k. 4Cdo/168/2009 a 4Cdo/139/2011 a iné. Nárok uplatnený žalobou žalovaný rozporoval aj s poukazom na tú skutočnosť, že povinnosť poskytnúť zadosťučinenie podľa § 13 Občianskeho zákonníka je subjektívne spätá s tým, kto sa zásahu do týchto práv iného dopustil a jedná sa preto o výlučne osobnú povinnosť tohto subjektu, ktorá neprechádza na ďalšiu osobu. Žalovaný 1/ namietal aj výšku uplatnenej nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú považuje za neodôvodnenú, neadekvátnu, neprimerane vysokú a neopodstatnenú. Uviedol, že aj v týchto prípadoch je potrebné vychádzať zo zásady primeranosti a riadiť sa určitými kritériami, a to tak na strane poškodeného, ale aj zodpovedného subjektu, s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalovaný zastáva názor, že pri výške nemajetkovej ujmy možno analogicky použiť ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, konkrétne § 17 ods. 3 a pri použití tohto ustanovenia žalobkyňou požadovaná výška nemajetkovej ujmy niekoľkonásobne prevyšuje náhradu, ktorá prináleží obetiam násilných trestných činov.

6. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobu považuje za nedôvodnú, a zároveň poukázal na to, že výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, keďže zákon neustanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy, pričom súd musí zohľadniť okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu došlo, aj požiadavku nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Vodiacim parametrom proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia. Pre účely posúdenia nároku poškodených na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné sa zaoberať aj tým, či už samotné potrestanie a odsúdenie škodcu nie je možné považovať za formu spravodlivého zadosťučinenia. S poukazom na aplikačnú súdnu prax je potrebné pri rozhodovaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy zohľadniť aj vek škodcu, či škodca prejavil ľútosť, prípadne či sa ospravedlnil poškodeným, ďalej aj osobné a majetkové pomery škodcu a v neposlednom rade postoj škodcu ku skutku a vplyv skutku na samotného škodcu. Pri určovaní primeranosti sumy poukázal na judikatúrou súdov, ktoré nepriznávajú expresívne sumy nereálne vo vzťahu k priemerným majetkovým a príjmovým pomerom v Slovenskej republike. Na základe uvedeného navrhol žalobu zamietnuť.

7. Žalobcovia v republike k námietke, že nárok nemá byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia uviedli, že zomrelý bol živiteľom rodiny a jeho smrťou prišla manželka o príjem pričom náklady na bežný život sa nezmenili. K námietke o posudzovaní nároku poškodených s poukazom na to, či samotné potrestanie a odsúdenie škodcu nie je dostatočné ako forma spravodlivého zadosťučinenia uviedli, že škodca vo veľkej rýchlosti, na vozidle, ktoré nespĺňalo technické parametre vyletel na cyklochodník a zrazil nebohého. Škodcovi sa nič nestalo, avšak zranená osoba zomrela v nemocnici a za uvedený skutok bol škodca odsúdený na 4 roky podmienky a 5 rokov zákazu činnosti viesť motorové vozidlo. Tento trest nepovažujú za formu spravodlivého zadosťučinenia a zo strany škodcu v priebehu roka nebola snaha zmierniť bolesť rodiny, či už finančným zadosťučinením alebo ospravedlnením, neboli uhradené ani náklady na pohreb, nebola poskytnutá pomoc pri vybavovaní s čímkol'vek. K veku škodcu uviedli, že v čase spáchania skutku mal 18 rokov bol dospelý a vedomý si toho, že musí znášať dôsledky svojho konania. K prejavenej ľútosťi škodcom uviedli, že jediný krát v predvečer pohrebu prišiel spolu s otcom do domu nebohého, kde si svojvoľne odomkol bráničku a vstúpil na pozemok. Následne syn nebohého vyšiel na dvor požiadal ich, aby odišli, pretože nie je vhodný čas. Škodca nikdy nevyslovil slovo ospravedlňujem sa, v ten večer škodca uviedol, že nevie čo má robiť, nechcel nikomu ublížiť, a že aj on mohol zomrieť. Odvtedy nedošlo zo strany škodcu ani zo strany jeho rodiny k žiadnej snahe zmierniť bolesť žalobcov. K osobným a majetkovým pomerom škodcu uviedli, že je to mladý človek, ktorý môže celý život pracovať a znášať následky svojich skutkov. K postoju škodcu ku skutku uviedli, že škodca sa po skutku pohyboval s úsmevom na tvári akoby sa nič nestalo, po dedine aj okolitých dedinách ho vídali ako sedí na mieste spolujazdca s hudbou nahlas a vychutnáva si jazdu v aute. Škodca nezmenil svoj životný štýl ani záľuby. Ohľadom intenzity vzťahu žalobcov so zomrelým uviedli, že žalobkyňa 1/ - manželka prežila so zomrelým 36 rokov manželstva, vychovali dve deti, vybudovali spolu domov, zveľadili ho, žili usporiadaným životom plným lásky, šťastia, pohody, spoločne cestovali do práce a z práce, spolu trávili všetok voľný čas, mali príkladné manželstvo. So žalobkyňou 2/ a žalobcom 3/ mal zomrelý výborný vzťah podporoval

ich pri štúdiu aktivitách boli v neustálom kontakte. Ohľadne veku zomrelého uviedli, že umrel mesiac pred plánovanou oslavou 60. narodenín, žil zdravo, zdravo sa stravoval, nepil a nefajčil, mal výborný zdravotný stav, bol nápomocný manželke, deťom a vnúčaťu.

8. Žalovaný 1/ duplike zotrval na svojej predchádzajúcej argumentácii. Žalovaný 2/ v duplike doplnil to, že k úmrtiu pána L. G. nedošlo na základe úmyselného alebo násilného konania žalovaného 2/ a táto smrť nebola priamym následkom konania žalovaného 2/, pretože k úmrtiu došlo pôsobením viacerých okolností, ktoré mali vplyv na príčinnú súvislosť medzi konaním žalovaného 2/ a následkom. Nemožno súhlasiť so žalobcami, že vozidlo nespĺňalo technické parametre na jazdu a takýto záver nevyplýva ani z dokazovania vykonaného v rámci trestného konania. Vyjadrenie žalobcov ohľadom vysokej rýchlosti je vytrhnuté z kontextu, nakoľko k nehode došlo mimo obce, a to na úseku cesty, na ktorom je povolená rýchlosť 90 km/h. Zo znaleckého posudku č. 11/2018 zo dňa 3.4.2018 vyplýva, že žalovaný 2/ sa pred dopravnou nehodou pohyboval rýchlosťou 97 km/h až 108km/h, a teda rýchlosť prekročil minimálne o 7 km/h a v čase stretu motorového vozidla s chodcom sa pohyboval rýchlosťou 83,2 km/h. Je zrejmé, že zo strany žalovaného nešlo o jazdu motorovým vozidlom, počas ktorej by prekročil rýchlosť o desiatky kilometrov. Aj s právoplatného trestného rozkazu vyplýva, že žalovaný sa s motorovým vozidlom dostal do šmyku, s ktorým prešiel vpravo mimo vozovku, kde motorové vozidlo nabehlo na začiatok zvodidiel, narazilo do dopravnej značky a cez zvodidlá motorové vozidlo bolo odvedené v právo na chodník, kde narazilo do nebohého L. G.. Zhrnúc uvedené okolnosti je nepochybné, že k úmrtiu došlo nepredvídateľnou a veľmi nešťastnou zhodou okolností, keď motorové vozidlo bolo vo dôsledku šmyku vymrštené na chodník a narazilo do nebohého, pričom smer motorového vozidla žalovaný nevedel ani nemohol ovládať. K dopravnej nehode nedošlo ani na priechode pre chodcov a nedošlo ani k zrážke chodca na ceste a ani z dôvodu, že by žalovaný nerešpektoval dopravné značenie, alebo že by bol pod vplyvom alkoholu alebo omamnej látky. K výške náhrady nemajetkovej ujmy poukázal na judikatúru všeobecných súdov. Ďalej poukázal na to, že mal záujem prejavíť ľútosť a ospravedlniť sa žalobcom a v predvečer pohrebu aj prišiel, avšak syn nebohého ho požiadal, aby odišiel s tým, že mama ich nechce vidieť. Zároveň poukázal na to, že rodina nebohého slovné vulgárne útočí na žalovaného 2/ a jeho rodinu, o čom predkladajú čestné vyhlásenia. Napríklad žalobkyňa 1/ na verejnosti oslovila otca žalovaného „ty vrah“ a neskôr „ty otec vraha“, matke žalovaného kričala „už ste spokojní? Že by sa vám toto stalo celej rodine, že by si prišla o muža tak ako ja“, „už ste spokojní? Že by vás všetkých porazilo. Ta čo matka vraha, ty hysterička a čo tak prísť ospravedlniť sa? Žeby vášho syna také postihlo jak môjho muža, aj teba ty stará krava - baba vraha“. Zmienené správanie žalobcov, hnev a útočné reakcie pretrvávajú naďalej, teda ďalšia snaha žalovaného 2/ o opätovné ospravedlnenie sa žalobcom alebo prejavenie ľútosti by sa minuli účinku. Poukázal tiež na to, že niekoľkokrát prejavil ľútosť, okrem už spomenutého predvečera pohrebu aj na výsluchu dňa 23.2.2018 v trestnom konaní pred vyšetrovateľom a následne pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu. Na záver uviedol, že je potrebné zohľadniť aj osobné a majetkové pomery škodcu, ktorý v máji dovŕšil 20 rokov, nevlastní žiaden majetok, nemá žiaden príjem, nevie sa plnohodnotne zamestnať vo vyštudovanom odbore kvôli zákazu riadenia motorových vozidiel. K duplike pripojil čestné vyhlásenie R. M., Y. U., W. U., G. B. R. G. H..

9. Žalobcovia vo vyjadrení k duplike uviedli, že zodpovednosť podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka je založená na princípe objektívnej zodpovednosti, teda bez zreteľa na zavinenie. Pre vznik objektívnej zodpovednosti prevádzkovateľa podľa tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby škoda bola spôsobená motorovým vozidlom alebo plavidlom. Zdôraznili, že zomrelý otec a manžel žalovaných prechádzal po riadne vyznačenom chodníku pre chodcov A v prípade, že by žalovaný v súlade s cestným zákonom sa plne venovať vedeniu motorového vozidla a sledoval situáciu v cestnej premávke, potom by nikoho neohrozil ani neobmedzil a ku tragickej udalosti by nedošlo. Stratou milovanej osoby, ktorá sa nedá nijako odčiniť, došlo u žalobcov k nepochybniteľnému zásahu do ich osobnostných práv, hlavne práva na súkromie, ktorého súčasťou je tiež právo na rozvíjanie vzťahov s ostatnými ľudskými bytosťami a právo na rodinný život.

10. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov, žalovaného 2/, oboznámením listinných dôkazov: výpis z obchodného registra Allianz Slovenská poisťovňa, trestný rozkaz Okresného súdu Košice - okolie č.k. 6T/27/2018, zisťovanie poisťovateľa podľa EVČ, oznámenie poškodeného o uplatnení nároku náhradu škody pre Slovenskú kanc. poisťovateľov s podacím lístkom, oznámenie SKP, predžalobná výzva zo strany žalobcov adresovaná Allianz-u s podacím lístkom, návrhy generálneho advokáta vec C-22/12, rozsudok súdneho dvora z 23.októbra 2012 Almeida proti Companhia de Seguros Fidelidade, čestné vyhlásenie R. M., Y. U., W. U., G. B. R. G. H., oboznámením záveru znaleckého posudku č.

11/2018 z 03.04.2018 vypracovaný znalcom K. V. z odboru cestnej dopravy, obsah výpovede obvineného žalovaného v 2. rade zo zápisnice z 23.02.2018, obsah záznamov preštudovaním vyšetrovacieho spisu zo spisu Okresného súdu Košice - okolie č.k. 6T/27/2018 a zistil nasledujúci skutkový a právny stav.

11. Žalobkyňa 1/ ako strana sporu pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že s manželom prežili 36 rokov manželstva, mali dve deti, bol pre nich všetkým, viedol domácnosť, všetky účty doma. Keď sa to stalo, ona nevedela kde čo má, musela to riešiť, pomáhal jej v tom syn, pretože dcéra žije v V.. Manžel bol obetavý, staral sa, aby sa deti mali dobre, sporil im, snažil sa aspoň raz za rok ísť na dovolenku kvôli deťom, pomáhal dcére, keď odišla po škole do Č. R. O.F. Y. V.. Keď sa syn oženil, tak manžel chodil aj do jeho domácnosti pomáhať, keďže aj nevesta ostala bez otca. Tešil sa z jediného vnúčika, ktorého rok predtým naučil plávať. Manžel jej veľmi chýba, ešte aj teraz ráno aj večer chodí na cintorín. Nenávidí sobotu, to je najhorší deň. On sa tešil na 60-tku, ktorú mal mať o mesiac. Syn ju často navštevuje, dcéra raz za mesiac musí priletieť, aby nebola sama. S manželom boli na seba veľmi naviazaní, už od školy boli v jednej robote, spolu chodili do roboty aj z roboty, všade chodili spolu. Jej sa už nechce ani žiť. Na dotaz súdu ohľadne osočovania zo strany žalobkyne smerujúcej k rodine žalovaného 2/ udáva, že spočiatku sa ich stránila, ani ich dobre nepoznala, ale potom to už nezvládla, keď počula tie reči v dedine, že oni chodia usmíati, a ich syn nie je vrah, a že dostal nízky trest, potom jej to už bolo jedno.

12. Žalobkyňa 2/ ako strana sporu pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že otec bol skvelý človek, veľmi sa tešil, aj oni sa tešili na jeho 60-tku, všetko bolo pripravené, už mala letenku z V.. Je slobodná a túžila som po tom, aby ju otec viedol k oltáru, to sa však už nestane. Otec sa zdravo stravoval, aj športoval, nebol deň, žeby si nevybehol na ten chodníček, kde sa to stalo, dokonca v roku 2016 odbehol aj polmaratón, boli naňho hrdí. Mal výborný zdravotný stav, jeho lekárka ho dávala za príklad iným pacientom, nikdy by ich nenapadlo, že odíde tak skoro. Ona bola vždy jeho malé dievčatko, mali spolu výborný vzťah, vždy ju podporoval, či už v štúdiu alebo v jej vysnenej práci. Vedela, že sa má stále kam vrátiť, že má svoj domov, a keby sa hocičo stalo, tak otec by jej prišiel hneď na pomoc. Otec jej každé ráno napísal mail taký krátky, „dobré ráno“, „ahoj“, už mu aj hovorila, že je to ako cez kopirák a on povedal, že „buď rada, že tie maily chodia“. Po 17. februári zistila, aký význam mali. Po smrti otca sa vrátila do V., avšak stiahli ju zo všetkých veľkých projektov, kde bola zaradená aj z rotácie pred povýšením, už nebola schopná toho výkonu ako predtým a musela často cestovať domov, prestala byť cieľovou osobou na povýšenie, nakoniec si uvedomila, že vlastne už nežije, je iba na ceste, a rozhodla sa, že dá výpoveď. Pracovala tam 13 rokov, výpovedná doba jej plynie do 30.6.2020. Otec s mamou držali spolu, oni všetci štyria boli tím, otec im to stále pripomínal, že keby sa aj niečo stalo, že majú v tom pokračovať, a to je aj dôvod, prečo sa vracia na Slovensko, aby boli tu spolu s mamou. Na dotaz právneho zástupcu žalovaného 2/ uviedla, že trest uložený žalovanému 2/ považuje za nízky.

13. Žalobca 3/ ako strana sporu pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že pre neho bol otec kamarát a veľký vzor, on ich rodinu viedol a vždy sa im venoval, odmalička, aj popri stavbe rodinného domu, popri práci, aj keď otca niekoľkokrát sklamal, vedel, že doma má vždy otvorené dvere. Keď sa narodil vnuk, venoval sa mu maximálne ako mohol, bolo to najviac preňho čo mohol mať. Otec im pomáhal aj keď malý ochorel, oni sa nemohli uvoľniť, otec bez váhania išiel pre neho do škôlky. Mali taký plán a bol to otcov najväčší sen sedieť na zápase na štadióne v G., žiaľ teraz už tam bude musieť ísť sám. Po smrti otca je to ťažké, keďže on musel prevziať jeho miesto, vypomáha nielen vo svojej domácnosti, ale musím behať aj ku mame. Čo sa týka osočovania z ich strany k tomu uviedol, že on nikdy emocionálne nevybuchol držal to v sebe a potom keď bol sám, tak si to vyrozprával, avšak keď človek vidí, ako druhá strana žije ďalej a ani sa napríklad, keď už nechce osobne, tak listom neospravedlnil za to, čo urobil, je to veľmi ťažké.

14. Žalovaný 2/ ako strana sporu pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že najprv sa chce ospravedlniť žalobcom za to, čo sa stalo. On doteraz neprišiel za nimi, keďže po tých slovných útokoch nechcel prilievať olej do ohňa. Je mu to ľúto, čo sa stalo, ospravedľuje sa. Keď 17.02. išiel do Ž., nechcel nikomu ublížiť, bola to zhoda mnohých náhod, čo sa stalo, že dostal šmyk a zachytil p. G.M. a následne s autom skončil vo vode. Lútosť prejavil aj na polícii pred vyšetrovateľom, je to ťažké aj pre neho a bude s tým musieť žiť do konca života, že niekomu ublížil. Na dotaz súdu, od kedy nie je študentom uviedol, že od septembra, ukončil vzdelávanie maturitou v odbore automechanik - opravár. Následne bol na úrade práce, neskôr pracoval v U. X. M., avšak kvôli koronakríze ich prepustili. Nevie si nájsť prácu v odbore nakoľko mu bol odňatý vodičský preukaz a ku práci v autoservise je nevyhnutné ho mať.

15. Trestným rozkazom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 6T/27/2018 z 30.4.2018 bol žalovaný 2/ uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák. a bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, ktorý bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní štyroch rokov a bol mu uložený trest zákazu činnosti riadenia motorových vozidiel každého druhu vo výmere 4,5 roka. Poškodená L. G. bola s nárokom na náhradu škody odkázaná na civilný proces. Tento trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 23.5.2018. Podľa zisťovania poisťovateľa podľa EVČ, k EVČ: M. nezodpovedal žiaden záznam o poisťnej zmluve s poisťovňou. Žalobkyňa 1/ v oznámení z 16.4.2018 ako poškodená si uplatnila nárok na náhradu škody u Slovenskej kancelárie poisťovateľov. Slovenská kancelária poisťovateľov dňa 17.5.2018 oznámila právnenému zástupcovi žalobkyne 1/, že škodovú udalosť zaevidovali a s vybavením poverili podľa § 24 ods. 9 zákona č. 381/2001 Z.z. o poistení zodpovednosti Allianz - Slovenskú poisťovňu a.s.. Predžalobnou výzvou zo dňa 8.6.2018 adresovanou Allianz - Slovenskej poisťovni, a.s. a Slovenskej kancelárii poisťovateľov si žalobcovia uplatnili náhradu nemajetkovej ujmy za smrť L. G. vo výške 100.000,-€ manželke a po 50.000,-€ deťom nebohého.

16. Súd z pripojeného spisu Okresného súdu Košice - okolie č.k. 6T/27/2018 oboznámil záver znaleckého posudku č. 11/2018 z 03.04.2018 vypracovaného znalcom C. K. V. z odboru cestnej dopravy, kde je uvedené, že ohľadne posúdenia celkovej situácie dopravnej nehody znalec uviedol, že k dopravnej nehode došlo tak, že L. U. premával s vozidlom Honda Civic na ceste medzi obcami Č. F. Ž., kedy pri prejazde na mokrom povrchu vozovky po prejení tiahlej pravotočivej zákruty nezvládol riadenie svojho vozidla, prednou časťou svojho vozidla vpravo v smere svojej jazdy preletel začiatok zvodidiel, ktoré delia vozovku od chodníka, narazil a poškodil dopravnú značku a potom zachytil resp. narazil do idúceho chodca L. G. s následným nárazom do druhej dopravnej značky preletel pravdepodobne vzduchom trávnatý zráz, preletel betónový múr a skončil s vozidlom v rieke B., niekoľko metrov od brehu, zatopený s postavením na kolesách. Vodičovi sa po utopení vozidla podarilo z neho vyjsť bez cudzej pomoci. Na otázku o stanovenie dovolenej, primeranej a nárazovej rýchlosti v mieste dopravnej nehody znalec uviedol, že v úseku je dovolená rýchlosť 90 km/h. Vodič vozidla Honda sa pred dopravnou nehodou pohyboval rýchlosťou 97 až 108 km/h. V čase nárazu do chodca sa pohyboval rýchlosťou 83,2 až 101 km/h. Zákrutou bolo možné bezpečne prejsť primeranou rýchlosťou 96,8 až 107,9 km/h. Rýchlosť vodiča nebola primeraná danej situácii. Na 3. otázku ohľadom určenia príčiny dopravnej nehody z technického hľadiska znalec uviedol, že technickou príčinou dopravnej nehody bolo prekročenie medznej rýchlosti v oblúku pravotočivej zákruty vodičom vozidla Honda Civic, v dôsledku čoho sa vozidlo dostalo do neovládateľného šmyku. Ohľadne posúdenia možností účastníkov dopravnej nehody na jej odvrátenie znalec uviedol, že vodič vozidla Honda by nehode zabránil prejazdom zákruty pod hodnotou medznej rýchlosti. Keďže aktuálnu hodnotu medznej rýchlosti nepoznáme, iba jej možný rozsah, vodič by určite dopravnej nehode zabránil prejazdom zákruty pod dolnou hranicou medznej rýchlosti, čiže pri rýchlosti nižšej ako 96,8 km/h. Ak by vodič dodržal maximálnu dovolenú rýchlosť 90 km/h, nehode by predišiel s dostatočnou rezervou. Iné okolnosti dôležité pre posúdenie vzniku a priebehu dopravnej nehody znalec nezistil. Vo výpovedi do zápisnice o výsluchu obvineného z 23.02.2018 žalovaný 2/ okrem iného vypovedal, že bol v mieste bydliska nebohého chodca v utorok 20. februára 2018 so svojím otcom, chcel sa rozprávať s manželkou nebohého, aby jej vyjadril svoju ľútosť nad tým, čo sa stalo, avšak dvere otvoril jej syn, ktorý ho vypočul, avšak za manželkou nebohého ich nepustil a poslali ich preč. Žalovaná 2/ vyšetrovateľovi uviedol, že je mu veľmi ľúto čo sa stalo a ako to dopadlo. Nechcel nikomu ublížiť, je pripravený znášať následky, vrátane finančných, Následne sa podľa záznamu vyšetrovateľa rozplakal. Podľa záznamu preštudovaním vyšetrovacieho spisu žalovaný 2/ opätovne prejavil svoju ľútosť nad tým, čo sa stalo.

17. Podľa Čl. 15 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na život. Ľudský život je hodný ochrany už pred narodením.

18. Podľa Čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

19. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

20. Podľa § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

21. Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

22. Podľa § 420 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

23. Podľa § 427 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

24. Podľa § 4 ods. 1, 2, písm. a) a ods. 4 zák. č. 381/2001 Z.z., o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 381/2001 Z.z.“), poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

(2) Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

4) Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z., náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

26. Podľa § 24 ods. 2 písm. b) zák. č. 381/2001 Z.z., kancelária poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti.

27. Podľa § 24 ods. 3 zák. č. 381/2001 Z.z., poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa odseku 2 proti kancelárii za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona.

28. Ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, poskytujú právny základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej osobe usmrtením jeho blízkeho. V prípade ak rodinné väzby tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivca dosahujú určitú intenzitu a vykazujú určité ďalšie charakteristiky, môže dôjsť deštrukciou vzťahov k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia a rodinného života za podmienky, že konanie pôvodcu zásahu je protiprávne, je objektívne spôsobilé do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu. Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je žaloba, ktorou sa fyzická osoba domáha podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadostučinenia, ktoré môže mať aj podobu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Aktívna vecná legitímácia je daná tomu subjektu, ktorému svedčí existencia kvalifikovaného vzťahu s nebohým.

29. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobcovia sú aktívne legitimovanými na podanie tejto žaloby, pretože došlo k zásahu do ich práva na ochranu súkromného a rodinného života, a to usmrtením ich blízkeho príbuzného, manžela a otca.

30. V ďalšom sa súd zaoberal pasívnou vecnou legitimitáciou označeného žalovaného 1/ - Slovenskej kancelárie poisťovateľov. Právny vzťah medzi žalobcami a žalovaným 1/ je založený osobitným zákonom č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (§ 24), v ktorom žalobcovia ako poškodení uplatňujú voči žalovanému ako subjektu poskytujúcemu poistné plnenie z poistného garančného fondu za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti. Poistné plnenie zahŕňa uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody, o. i. škody na zdraví a nákladov pri usmrtení (§ 4 ods. 2 písm. a/). Súčasťou náhrady škody (ujmy) spôsobenej na zdraví sú nielen ujmy majetkovej povahy (náhrada nákladov spojených s liečením, strata na zárobku a pod.), ale aj nemajetkové ujmy na základe výslovného znenia zákona, akými sú napr. bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 444 OZ), ktoré sa odškodňujú v peniazoch. Právna teória prisudzuje zmysel škody (inej než materiálnej) aj iným ujмам nemajetkovej povahy, ktoré môžu vzniknúť z porušenia práva v dôsledku zásahu do inej než majetkovej sféry poškodeného, t. j. ujмам imateriálnym, morálnym, citovým, za ktoré prináleží poškodenému peňažná náhrada (odškodnenie). Aj podľa právnej úpravy poistenia občianskej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v smerniciach (Smernica Rady č. 72/166/EHS, Smernica č. 90/232/EHS, Smernica č. 2000/26/ES) sú členské štáty povinné prijať všetky primerané opatrenia zabezpečujúce, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území bola pokrytá poistením s cieľom ochrany poistených strán a potenciálnych obetí nehôd, a aby akékoľvek škody a ujmy v oblasti povinného poistného krytia cestujúcich motorových vozidiel nezostali neuhradené. Pri výklade pojmu škoda z hľadiska zákona č. 381/2001 Z. z. je treba vychádzať z toho, ako tento pojem poníma komunitárne právo. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú škodu, tak i nemajetkovú ujmu, ktorú považuje za nemajetkovú škodu. S použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody“, škoda na zdraví“ v citovaných ustanoveniach zákona č. 381/2001 (§ 4 ods. 1, 2, 4 a § 15 ods. 1 resp. § 24) a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody (ako poškodeným), za ktorú možno priznať náhradu (zadosťučinenie) peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zák. č. 381/2001 Z. z. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2, 3 OZ preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa cit. zákona. Uvedené je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (R 61/2018). Z tohto dôvodu u žalovaného 1/ súd mal za preukázanú dôvodnosť jeho pasívnej vecnej legitímácie v tomto konaní. Pasívna vecná legitímácia žalovaného 2/ je nepochybná, pretože ako prevádzateľ je objektívne zodpovedný za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a je pôvodcom zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcov.

31. K námietkam žalovaných ohľadom procesných väd žaloby spočívajúcich v označovaní žalovaných v úvode žaloby a v následných podaniach a formulácie žalobného návrhu súd uvádza, že smerodajným pre určenie proti komu žaloba smeruje je označenie strán sporu v žalobe a nie v ostatných podaniach žalobcov. V žalobe žalobcovia ako žalovaného 1/ označili Slovenskú kanceláriu poisťovateľov zastúpenú Allianz - Slovenskou poisťovňou a.s. Súdu bolo z predložených listinných dôkazov zrejmé, prečo je označený už aj tento zástupca žalovaného 1/, a to z dôvodu, že pred podaním žaloby žalovaný 1/ žalobcom oznámil, že poveril vybavením ich škodovej udalosti práve spol. Allianz - Slovenskú poisťovňu a.s. Súd konal so žalovaným 1/ a následne bolo súdu predložené aj plnomocenstvo žalovaného 1/ udelené Allianz - Slovenskej poisťovni a.s. na zastupovanie v tomto konkrétnom súdnom konaní. Žalobcovia ako žalovaného 2/ v žalobe označili L. U.. Z takéhoto označenia žalovaných súd vychádzal a nakoľko nedošlo k žiadnym procesným návrhom zo strany žalobcu ohľadom postavenia žalovaných a ich účasti v spore, súd nemal dôvod mať pochybnosť ohľadom okruhu žalovaných subjektov aj napriek chybným označeniam žalovaných v ďalších procesných podaniach žalobcov.

32. Ohľadom formulácie žalobného návrhu v žalobe súd uvádza, že žalobu posudzoval komplexne vo vzťahu označeným stranám sporu, obsahu žaloby a jej zdôvodnenia a žalobnému návrhu. Ako žalované

boli označené dva subjekty, tomuto korešpondovalo skutkové a právne zdôvodnenie žaloby, až petit bol formulovaný vo vzťahu k žalovanému bez určenia, či ide o žalovaného 1/ alebo 2/. Nakoľko petit žaloby nebolo možné definovať ako neúplný alebo nezrozumiteľný, preto nedostatok, ktorým trpel nebolo potrebné odstraňovať prostredníctvom postupu podľa § 129 CSP. Právny zástupca žalobcov nejasnosť, ktorá vyvstala z takto formulovaného žalobného návrhu objasnil na prvom pojednávaní kedy uviedol, že pri formulovaní žalobného petitu došlo ku gramatickej chybe, keď bolo uvedené, že si uplatňujú nárok od žalovaného v jednotnom čísle, mienili uviesť, že si nárok uplatňujú od žalovaných v 1. a v 2. rade. Pokiaľ by súd postupoval podľa § 129 CSP a žalobcovia by prípadne nereagovali a súd by podanie odmietol pre neúplnosť resp. nezrozumiteľnosť žalobného návrhu, takýto postup súdu by bolo porušenie princíp zákazu denegatio iustitiae.

33. Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených ustanovením § 11 OZ, neoprávnenosť (protiprávny) charakter tohto zásahu a existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmom. Nenaplnenie ktoréhokolvek z týchto predpokladov potom vylučuje možnosť vzniku sankcií podľa ust. § 13 OZ.

34. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že zásahom bola smrť pána L. G., ktorá spôsobila ujmu na osobnostných právach žalobcov. Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je konanie, ktoré zasahuje do práv chránených ustanovením § 11 OZ, a ktoré je v rozpore s právami a povinnosťami pôvodcu zásahu stanovenými právnym poriadkom. Protiprávnosť konania žalovaného 2/ bola prešetrovaná v rámci trestného stíhania, ktoré bolo ukončené jeho odsúdením a uložením trestu. Žalovaný 2/ bol pôvodcom neoprávneného zásahu, ktorý zapríčinil smrť pána G., manžela a otca žalobcov, a preto je náležité uloženie sankcií podľa § 13 OZ, teda v tomto prípade náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch žalovaným.

35. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy zákon zveruje voľnej úvahe súdu, ktorá však musí byť odôvodnená a musí mať základ v zistenom skutkovom stave, ohľadom zákonom predvídaných kritérií, to znamená, ohľadom závažnosti vzniknutej ujmy a s ohľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Nevyhnutné je zohľadniť aj samotný účel náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá v rámci primeraného zadosťučinenia konania o ochrane osobnosti sleduje, predovšetkým funkciu satisfakčnú, pretože rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je možné exaktne kvantifikovať a vyčíslieť, nemajetková ujma, ktorá vznikla porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom slova zmysle ani nedá odškodniť. Je možné za ňu len poskytnúť zadosťučinenie (satisfakciu). Pri určovaní výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy súd vychádzal zo zistení, že v prejednávanej príhode ide o nezvratný stav a nenapraviteľnú ujmu, akou je smrť manžela a otca žalobcov, súd tiež prihliadol na blízky manželský a rodičovský vzťah medzi nebohým a žalobcami, veľkú psychickú traumu žalobcov z neočakávaného a tragického úmrtia, prejavujúcu sa veľkým smútkom, a takmer zúfalstvom žalobcov. U žalobkyne 1/ strata manžela preukázateľne viedla k najcitlivejšej ujme, nakoľko ich vzťah bol veľmi pevný a blízky a aj po dvoch rokoch sa žalobkyňa 1/ vôbec nevyrovnala s touto stratou. Strata otca zasiahla aj žalobcov 2/ a 3/ taktiež veľmi závažne, mali s ním blízky a vrúcny vzťah, prejavilo sa to smútkom zo straty opory rodiny. Celkovo však vyhodnotil ujmu žalobcov 2/ a 3/ ako menej intenzívnu s poukazom na to že ide o dospelé deti, ich rozvíjajúcu sa budúcnosť, lepšie možnosti spracovania a prekonania straty. Okrem uvedenej závažnosti vzniknutej ujmy súd posudzoval aj okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. K porušeniu nedošlo úmyselným, ale nedbanlivostným konaním žalovaného 2/, pri prevádzke motorového vozidla. Prihliadol na viaceré okolnosti mimo vôle žalovaného 2/ - šmyk, zvodidlá ktoré usmernili dráhu auta do práve prechádzajúceho chodca. Toto však nič nemení na tom, že žalovaný 2/ je zodpovedný za smrť pána G. a pravdepodobne mohol predísť následku, ak by viedol vozidlo povolenou rýchlosťou. Súd prihliadol aj na osobu žalovaného 2/ a jeho pomery, teda na to, že k skutku došlo v čase keď mal 18 rokov a v súčasnosti je nemajetný a nezamestnaný. Na základe týchto kritérií súd za najzávažnejšiu stratu, stratu manžela - životného partnera prisúdil žalobkyňi 1/ náhradu 10.000,-€ a hoci strata otca je taktiež veľmi závažná, avšak menej intenzívna, preto žalobcom 2/ a 3/ priznal sumu po 5.000,-€. Sumy náhrady nemajetkovej ujmy uplatnené žalobou súd vyhodnotil ako neprimerane vysoké, preto nad priznané náhrady žalobu zamietol.

36. Žalobcovia v žalobe neurčili pomer, v akom majú byť žalovaní zaviazaní a požadovali od každého so žalovaných celé plnenie. V tomto prípade však ide o jedno plnenie a zodpovednosť dvoch subjektov,

ktorá sa riadi rôznymi režimami zodpovednosti, u žalovaného 1/ to je zákon č. 381/2001 Z.z. a u žalovaného 2/ Občiansky zákonník. Z uvedeného dôvodu nakoľko nejde o pasívnu solidaritu dlžníkov súd pre splnenie povinnosti vo výroku rozsudku špecifikoval, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného plniť.

37. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného 1/ o potrebe analogického použitia § 5 a § 6 zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi a tiež ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré ustanovuje limit pre výšku nemajetkovej ujmy, nakoľko z ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka jasne vyplýva, že výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, teda v plnom rozsahu je ponechaná na voľnú úvahu súdu.

38. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. Podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešných žalobcov, ak im bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ich totiž zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobcov bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcov v predmetnej veci bolo preto nevyhnutné považovať za plne procesne úspešných voči žalovaným, keďže mali plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto ich procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu. Na základe uvedeného, v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd priznal žalobcom 1/ až 3/ právo na plnú náhradu trov konania, avšak iba z prisúdenej sumy, a to voči žalovaným 1/ a 2/. O výške trov bude rozhodovať vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Košice - okolie (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.